

СҮХБААТАР АЙМГИЙН УЛСЫН БҮРТГЭЛ, СТАТИСТИКИЙН ГАЗАР

СҮХБААТАР АЙМГИЙН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙДАЛ

2016/7

СҮХБААТАР АЙМГИЙН УЛСЫН БҮРТГЭЛ,
СТАТИСТИКИЙН ГАЗАР

СҮХБААТАР АЙМГИЙН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙДАЛ

7сар
2016

Баруун-Урт сум

ГАРЧИГ

Ерөнхий тэмдэглэл	3
Аргачлалын тайлбар	4-5
Товч танилцуулга	6-12
Үндсэн үзүүлэлтүүд.....	13
I. Нийгмийн үзүүлэлт	
I.2 Хөдөлмөр.....	14-17
I.3 Эрүүл мэнд.....	18-19
I.4 Гэмт хэрэг.....	20-21
II. Эдийн засгийн үзүүлэлт	
II.1 Мөнгө, банк.....	22
II.2 Төрийн санхүү.....	23-24
II.3 Үнэ.....	25-26
II.4 Хөдөө аж ахуй	27-30
II.5 Аж үйлдвэр	31-33

Ерөнхий тэмдэглэл

I. Товчилсон тэмдэглэлгээ:

Сумдын нэр:

АС Асгат	ТШ Түвшинширээ
БД Баяндэлгэр	ТЦ Түмэнцогт
ДА Дарьганга	УБ Уулбаян
МХ Мөнххаан	ХА Халзан
НА Наран	ЭЦ Эрдэнэцагаан
ОН Онгон	БУ Баруун-Урт
СҮ Сүхбаатар	

II. Саруудыг ром тоогоор тэмдэглэв. (I, II, III, IV, V, VI ...г.м)

Тухайн сарыг оруулсан жилийн эхнээс өсөн нэмэгдэх дүнг харуулахдаа I-VII, I-XII зэргээр илэрхийлэв.

III. Дараах тэмдэглэлийг ашиглав:

... Мэдээлэл байхгүй х Бүтцийнөөрчлөлт

0.0 Маш бага тоо +, - Зөрүү

- Гүйцэтгэл байхгүй* Дахин

□ "Үүнээс" гэдгийг харуулах бөгөөд зарим тохиолдолд тухайн үзүүлэлтийн бүрэлдэхүүн хэсгүүдийн нийлбэр нэгдсэн дүнтэй тэнцэхгүй байж болно.

IV. 16-15 нь 2016 оны үзүүлэлтийн тухайн оны үзүүлэлтээс өсч, буурсан абсолют өөрчлөлт.

V. "Төл" нь төлөвлөгөө, "Гүйц" нь гүйцэтгэл.

VI. Орон дэвшүүлэлтээс хамаарч зарим үзүүлэлтийн нийлбэр нь дүнтэйгээ, бүтцийг хувиар илэрхийлэхэд 100 хувиас бага зэрэг зөрүүтэй байж болно.

АРГАЧЛАЛЫН ТАЙЛБАР

- **Хөдөлмөр:** Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдэд Монгол Улсын хуулиар зөвшөөрөгдсөн хөдөлмөрлөх насны, хөдөлмөр эрхлэх чадвартай, цалин хөлстэй ажил болон хувиараа хөдөлмөр эрхэлдэггүй, тухайн үед ажиллахад бэлэн, цалин хөлстэй ажил идэвхтэй хайж байгаа Хөдөлмөрийн хэлтэст бүртгүүлсэн хүмүүс орсон болно.
- **Эрүүл мэнд, Гэмт хэрэг:** Уг салбарын мэдээнүүдийг холбогдох газар, хэлтсүүд нь нэгтгэн гаргаж ирүүлдэг.
  - **1 хүртэлх насны 1000 хүүхдэд ногдох нялхсын эндэгдлийг** 1 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог дээрх хугацаанд амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тодорхойлдог.
  - **1-5 хүртэлх насны 1000 хүүхдэд ногдох нялхсын эндэгдлийг** 1-5 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог дээрх хугацаанд амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тодорхойлдог.
- **Эрүүгийн хуульд** эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээр заасан, нийгэмд аюултай гэм буруутай үйлдэл, эс үйлдэхүйг гэмт хэрэг гэнэ. Гэмт хэргийн нийгмийн аюулын шинж чанар, хэр хэмжээ, оногдуулж болох ялын хүнд, хөнгөнийг харгалзан гэмт хэргийг хөнгөн, хүндэвтэр, хүнд, онц хүнд гэж ангилна.

Эрүүгийн хууль шинэчлэгдсэнтэй холбогдон гэмт хэргийн нэр төрөл урьдынхаас нилээд өөрчлөгдсөн.

  - Хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэгт бусдыг амиа хорлоход хүргэх, иргэдийн эрх чөлөө, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг болон хүнийг санаатай алах, болгоомжгүйгээс алах хэргийг нэгтгэн оруулсан.
  - Хүүхэд гэр бүл, нийгмийн ёс суртахууны эсрэг гэмт хэрэгт хүчингийн хэргийг оруулсан.
  - Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэгт бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах, бусдын эд хөрөнгийг булаах, бусдын эд хөрөнгийг дээрэмдэх, бусдыг эд хөрөнгийг залилан мэхэлж авах, бусдын эд хөрөнгийг завших, үрэгдүүлэх гэмт хэргийг хамруулсан.
  - Байгаль хамгаалах журмын эсрэг гэмт хэрэгт гал түймрийн хэргийг хамруулсан.
  - Нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэгт танхайн гэмт хэргийг оруулсан.
  - 18 ба түүнээс дээш насны 10000 хүнд ногдох бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоог гаргахдаа нийт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоог оны эхний 18 ба түүнээс дээш насны хүн амд харьцуулан тооцно.

- **Хэрэглээний үнийн индекс / ХҮИ / гэдэг нь** хэрэглэгчдийн худалдаж авсан бараа үйлчилгээний нэр төрөл, чанар өөрчлөлтгүй тогтвортой байхад үнэ дунджаар хэрхэн өөрчлөгдөж буйг хэмжих үзүүлэлт бөгөөд нийт өрхөөр тооцсон үнийн өөрчлөлтийг харуулна.
  - Үндэсний статистикийн хороо нь хэрэглээний үнийн улсын индексийг Улаанбаатар хотын ХҮИ-ээр тооцож байсан аргачлалаа шинэчилж, 2008 оны 1 дүгээр сараас олон улсын нийтлэг аргазүйн дагуу хэрэглээний үнийн улсын индексийг аймаг, нийслэлийн өрхийн 2010 оны хэрэглээний зардлаар жигнэсэн дундаж үзүүлэлтээр тооцох аргачлалд шилжсэн.
- **Мөнгө, банк:** Монгол банк арилжааны банкуудаас мэдээг авч нэгтгэн, банкуудын үндсэн материалын хамт ирүүлдэг.
- **Төрийн санхүү:** Төсвийн орлого, зарлагын мэдээг Олон Улсын Валютын Сангийн стандарт ангиллаар 1995 оны 10-р сараас эхлэн жил бүр гаргаж байна. Аймгийн төсвийн орлого нь аймаг, сумын төсвийн орлогоос бүрдэнэ. Аймгийн төсвийн мэдээг Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс үндсэн нэгжүүдээс авч нэгтгэн ирүүлдэг.
- **Хөдөө аж ахуй:** Мал төллөлт, төл бойжилт, мал хорогдлын мэдээг багийн Засаг дарга нар хариуцан цуглуулж, сумын тамгын газарт нэгтгэн ирүүлдэг.
- **Аж үйлдвэр:** Аж ахуйн нэгжүүдийг эдийн засгийн үйл ажиллагаагаар ангилахдаа НҮБ-ын эдийн засгийн үйл ажиллагааны Олон улсын стандарт ангиллыг мөрдөж байна. Үндсэн нэгжүүд мэдээг ирүүлдэг.

Нийт бүтээгдэхүүний өсөлтийг тооцохдоо: гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүнийг 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр үнэлж тодорхойлсон болно.

Борлуулсан бүтээгдэхүүн нь аж ахуйн нэгж, байгууллагын тайлангийн хугацаанд оны үнээр үнэлж, худалдсан буюу гадагш гүйцэтгэсэн ажил, үйлчилгээний хэмжээ юм.

Гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл нь тухайн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн биет хэмжээг харуулна.

Сүхбаатар аймгийн нийгэм, эдийн засгийн байдал (2016 оны 7 дугаар сарын байдлаар)

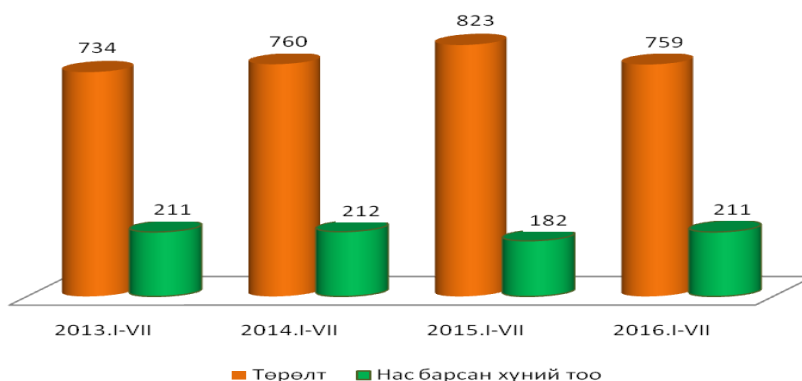
I. Нийгмийн үзүүлэлт

I.1 Хүн ам

Эрүүл мэндийн газраас гаргадаг мэдээгээр эхний 7 сард 759 хүүхэд шинээр мэндэлж, 211 хүн нас баржээ. Хүн амын цэвэр өсөлт 548 болж урьд оны мөн үеэс 14.5 хувь буюу 93 хүнээр буурлаа. 1000 хүнд ногдох төрөлт 13.1, нас баралт 3.6 байгаа нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад төрөлт 1.4 пунктээр буурч, нас баралт 0.4 пунктээр өссөн байна.

Зураг.I.1 Төрсөн хүүхэд, нас барсан хүний тоо

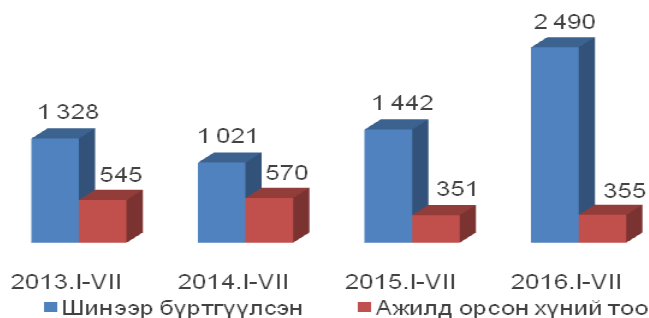

I.2 Хөдөлмөр

Хөдөлмөрийн хэлтэст бүртгүүлсэн ажил хайгч иргэдийн тоо 2016 оны 7 дугаар сарын эцэст 1164 болсны 537 нь эмэгтэйчүүд байна. Эдгээр бүртгэлтэй ажил хайгчдын 934 нь ажилгүй иргэд байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 17.2 хувь буюу 137 хүнээр, 2015 оны 12 дугаар сарын эцсээс 108.3 хувь буюу 502 хүнээр тус тус өссөн байна.

Энэ оны 7 дугаар сарын байдлаар хөдөлмөрийн хэлтэст 2490 иргэн шинээр бүртгүүлсний 355 иргэн ажилд зуучлагдан орсон байна.

Зураг.I.2 Хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагад шинээр бүртгүүлсэн болон ажилд зуучлагдан орсон иргэд

Ажилгүй иргэдийг насны ангиллаар нь үзвэл 66.6 хувь нь 15-34 насны залуучууд байна.

Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн 16.0 хувь нь дээд, 1.8 хувь нь тусгай дунд, 10.8 хувь нь мэргэжлийн анхан шатны боловсролтой, 57.3 хувь нь бүрэн дунд, 10.5 хувь нь суурь, 2.7 хувь нь бага боловсролтой, 1.0 хувь нь боловсролгүй хүмүүс байна.

Зураг.1.3 Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд, боловсролын түвшингээр,
7 дугаар сарын байдлаар

Эхний 7 дугаар сарын байдлаар 368 шинэ ажлын байр бий болсны өмнөх оны мөн үеэс 101.1 хувь буюу 185-аар өссөн байна. Шинэ ажлын байрыг эдийн засгийн ангилалаар нь авч үзвэл хөдөө аж ахуйн салбар 110 буюу 29.9 хувийг эзэлж байгаа нь бусад салбараас өндөр үзүүлэлтэй байна.

1.3 Эрүүл мэнд

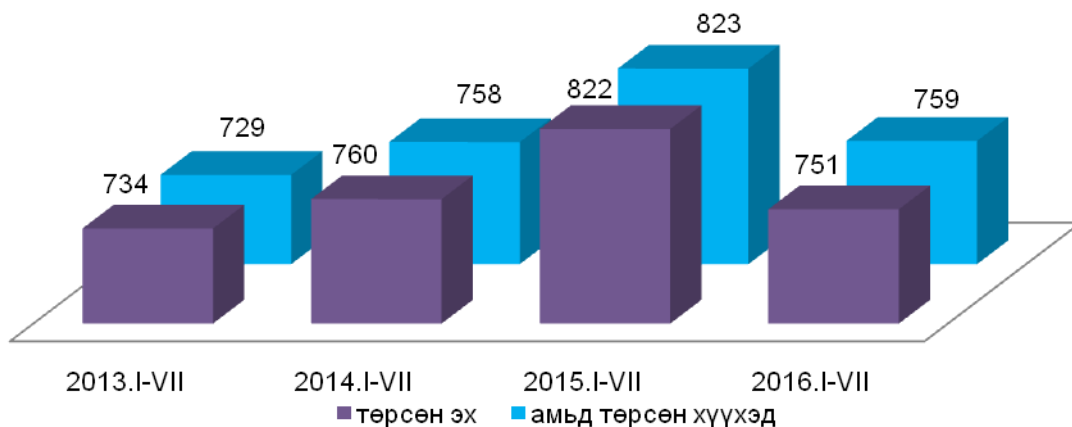
Аймгийн хэмжээнд эхний 7 сарын байдлаар 148.7 мянган хүнд үзлэг хийсэн нь өмнөх оны мөн үетэй адил түвшинд байна. Харин 7.8 мянган хүн эмнэлэгт хэвтэж эмчлүүлсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 0.4 буюу 5.4 хувиар өссөн байна. Урьдчилан сэргийлэх үзлэгт 53.5 мянган хүн хамрагдсан нь өмнөх оны мөн үеэс 14.6 хувиар өссөн.

Түргэн тусламжийн дуудлага 10.4 мянган удаа гарсны 3.0 мянга буюу 28.8 хувь нь алсын дуудлага байв. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал алсын дуудлага 11.1 хувиар өссөн байна.

Аймгийн хэмжээнд 2016 оны эхний 7 сард амаржсан эх 751, амьд төрсөн хүүхдийн тоо 759 болж, өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал амаржсан эхийн тоо 71 буюу 8.6 хувь, хүүхдийн тоо 64 буюу 7.8 хувиар тус тус буурсан байна.

Зураг.1.4 Амаржсан эх, амьд төрсөн хүүхдийн тоо

Нялхсын эндэгдэл эхний 7 сард 18 болж өнгөрсөн оны мөн үеэс 5 хүүхдээр өсч, харин 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 3 болж өнгөрсөн оны мөн үетэй адил түвшинд байна.

Халдварт өвчнөөр өвчлөгчдийн тоо эхний 7 сард 1000 болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 526 хүн буюу 2.1 дахин өсөхөд улаан бурхан, цусан суулга, салхинцэцэг, тэмбүү, бусад зэрэг өвчлөгчдийн тоо өссөн нь голлон нөлөөлсөн байна.

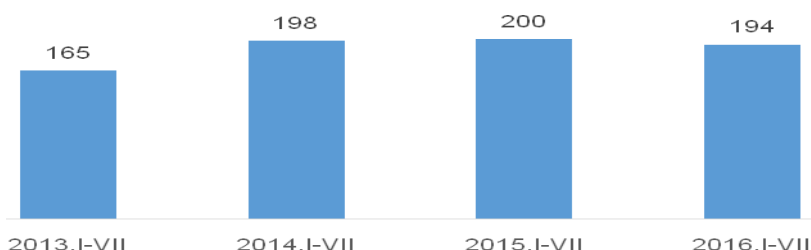
1.4 Гэмт хэрэг

Аймгийн хэмжээнд 2016 оны 7 дугаар сард 194 гэмт хэрэг бүртгэгдэж, гэмт хэргийн улмаас 37 хүн нас барж, 103 хүн гэмтэж бэртсэн байна. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо өмнөх оны мөн үеэс 6-аар буурсан. Гэмт хэргийн улмаас аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдэд 382.8 сая төгрөгийн хохирол учирсны 67.1 хувийг нөхөн төлүүлжээ.

Гэмт хэрэгт 190 хүн холбогдон сэжиглэгдсэний 31.6 хувь нь согтуугаар хэрэг үйлджээ. Нийт 302 хүн эрүүлжигдсэн нь урьд оны мөн үеийнхээс 50 хүн буюу 14.4 хувиар буурсан байна. Нийт эрүүлжигдсэн хүмүүсээс 35 хүн баривчлагдаж захиргааны арга хэмжээ авхуулсан байна.

Аймгийн хэмжээнд гэмт хэргийн илрүүлэлт 77.8 хувьтай байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 6.1 пунктээр өссөн байна.

Зураг.1.5. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо

II. Эдийн засгийн үзүүлэлт

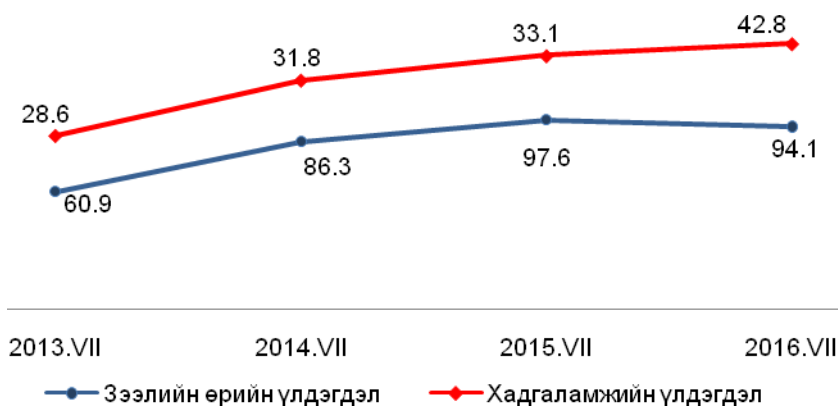

II.1 Мөнгө, банк:

Монгол банкны мэдээгээр ХААН, Төрийн, Хас, Голомт, Капитал банкнаас аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдэд олгосон зээлийн өрийн үлдэгдэл 94.1 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь оны эхнээс 0.3 тэрбум төгрөг буюу 0.3 хувиар өсч, өмнөх оны мөн үеэс 3.5 тэрбум төгрөг буюу 3.6 хувиар буурсан байна.

Банкуудад хадгалуулсан иргэдийн төгрөгийн хадгаламжийн хэмжээ 42.8 тэрбум төгрөг болж оны эхнээс 10.1 тэрбум төгрөг, өмнөх оны мөн үеэс 9.6 тэрбум төгрөгөөр тус тус өсчээ.

Зураг.II.1. Зээлийн өрийн үлдэгдэл, хадгаламжийн үлдэгдэл, тэрбум.төг

Чанаргүй хугацаа хэтэрсэн зээл эхний 7 дугаар сарын эцэст 3.2 тэрбум болж өмнөх сараас 2.0 тэрбум төгрөгөөр өсч, нийт зээлийн өрийн үлдэгдлийн 3.4 хувийг эзэлж байна.

II.2 Төрийн санхүү:

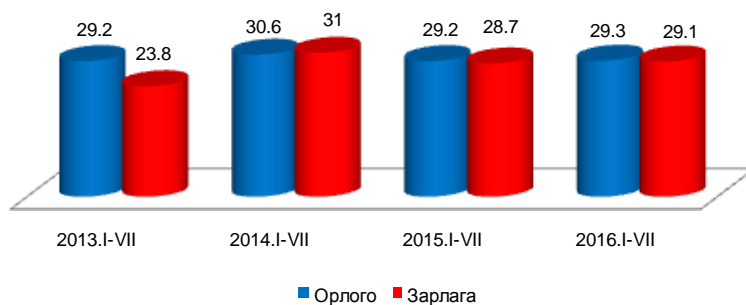
Аймгийн төсвийн нийт орлого 7 сард 29.3 тэрбум төгрөг болж өмнөх оны мөн үеэс 0.1 тэрбум төгрөг буюу 0.4 хувиар, төсвийн зарлага санхүүжилт 29.1 тэрбум төгрөг болж өмнөх оны мөн үеэс 1.4 тэрбум төгрөг буюу 5.1 хувиар тус тус өсчээ.

Аймгийн нэгдсэн төсвийн 12.2 хувийг татварын орлого, 4.6 хувийг татварын бус орлого, 0.2 хувийг хөрөнгийн орлого, 83.0 хувийг тусламжийн орлого тус тус эзэлж байна.

Орон нутгийн нийт орлого 5.7 тэрбум төгрөг төлөвлөгдснөөс 5.0 тэрбум төгрөг, үүнээс татварын орлого 0.1 тэрбум төгрөгөөр, татварын бус орлого 0.5 тэрбум төгрөгөөр, хөрөнгө борлуулсны орлого 0.1 тэрбум төгрөгөөр тасарч нийт төлөвлөгөө 0.7 тэрбум төгрөгөөр тасарсан байна.

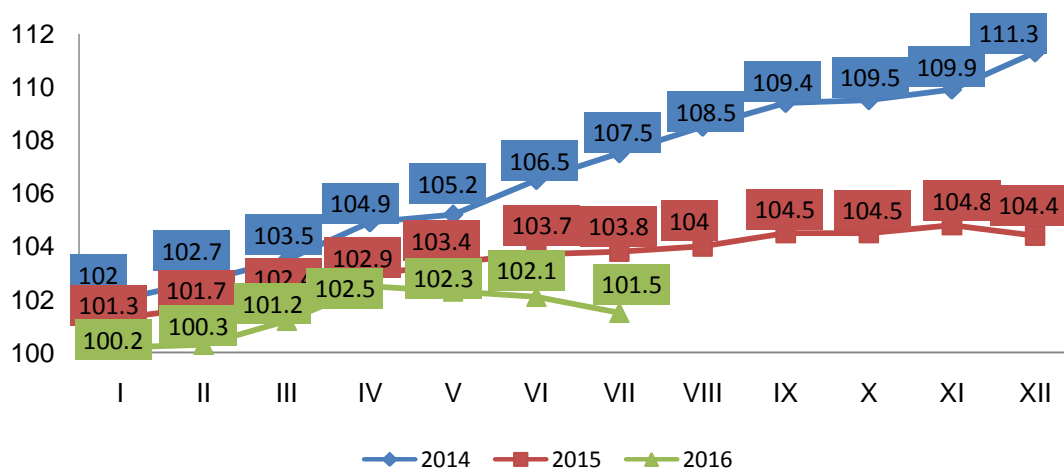
Зураг. II.2 Төсвийн орлого, зарлага, тэрбум.төг

II.3 Хэрэглээний үнийн индекс

Хэрэглээний бараа үйлчилгээний үнэ 2016 оны 7 дугаар сард өмнөх сараас 0.6 хувиар буурч, өмнөх оны мөн үеийнхээс 2.1 хувь, жилийн эцсээс 1.5 хувиар тус тус өслөө.

Зураг. II.3 Хэрэглээний үнийн индекс (өмнөх оны 12 сар=100)

Хүснэгт. II.1 Хэрэглээний үнийн индекс, бүлгээр

Бараа үйлчилгээний бүлэг	2016.VII	2016.VII	2016.VII
	2015.VII	2015.XI	2016.VI
Ерөнхий индекс	102.1	101.5	99.4
Хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа	96.5	104.0	97.3
Согтууруулах ундаа, тамхи, мансууруулах бодис	98.7	100.2	100.4
Хувцас, бөс бараа, гутал	105.3	101.6	100.0
Орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад түлш	112.3	99.0	100.0
Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа	101.6	101.8	100.2
Эм тариа, эмнэлэгийн үйлчилгээ	98.5	100.0	100.0
Тээвэр	95.1	100.1	100.0
Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	95.4	95.4	100.0
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа үйлчилгээ	120.9	109.6	100.0
Боловсролын үйлчилгээ	132.5	100.0	100.0
Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ	101.2	101.4	101.4
Бусад бараа, үйлчилгээ	102.5	102.5	100.0

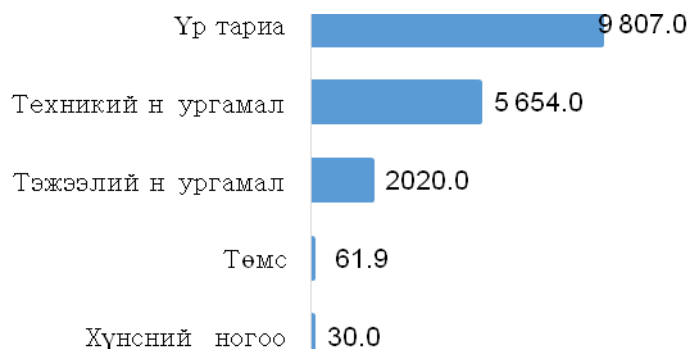
Ерөнхий индекс жилийн эцсээс 1.5 хувиар өсөхөд хүнсний бараа, согтруулах бус ундааны бүлгийн үнэ 4.0 хувиар, согтруулах ундаа, тамхи, мансууруулах бодисны бүлгийн үнэ 0.2 хувиар, хувцас, бөс бараа, гутлын бүлгийн үнэ 1.6 хувиар, гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн барааны бүлгийн үнэ 1.8 хувиар, тээврийн бүлгийн үнэ 0.1 хувиар, амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа үйлчилгээний үнэ 9.6 хувиар, зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны бүлгийн үнэ 1.4 хувиар, бусад бараа, үйлчилгээний бүлгийн үнэ 2.5 хувиар өссөн нь голлон нөлөөлжээ.

II.4 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

Газар тариалан. Эхний 7 сарын байдлаар аймгийн хэмжээнд нийт төмс 61.9 га, хүнсний ногоо 30.0 га, үр тариа 9.8 мянган га, тэжээлийн ургамал 2.0 мянган га, техникийн ургамал 5.7 мянган га газарт тус тус тариалалт хийгээд байна. Өмнөх оны мөн үеэс төмс 14.2 хувиар, хүнсний ногоо нь 1.7 хувиар буурч, харин үр тариа 5.5 хувь, тэжээлийн ургамал 18.7 хувь, техникийн ургамал 2.1 хувиар тус тус өсчээ.

Тариалсан талбай. га-аар

Үр тариа 9.8 мянган га-д тариалснаас 9.0 мянган га-д улаан буудай, 0.7 мянган га-д овъёос, 0.1 мянган га-д арвай тариалсан байна.

II.5 АЖ ҮЙЛДВЭР

Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр 14.8 тэрбум төгрөг болж өмнөх оноос 1.0 тэрбум төгрөг буюу 6.4 хувиар буурчээ. Ангиллаар нь өмнөх онтой харьцуулан авч үзвэл: уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийнх 1.1 тэрбум төгрөг, боловсруулах аж үйлдвэрийнх 44.1 сая төгрөг буюу 14.1 хувь, цахилгаан дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамжийн салбарынх 36.9 сая төгрөг буюу 1.0 хувиар тус тус өслөө.

Оны үнээр 83.7 тэрбум төгрөгийн борлуулалт хийсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 4.8 тэрбум төгрөгөөр доогуур гүйцэтгэлтэй байна.

Гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүнээс хүрэн нүүрс, хайрга, дулаан, түгээсэн цэвэр ус, бялуу, талх, хийжүүлсэн цэвэр ус, рашаан, гэрийн бусад модон тавилга, төрөл бүрийн модон эдлэл, ширмэн болон төмөр зуух, бетон зуурмаг, замын хавтан, хашлага, таваарын бетон, хүрмэн блок зэрэг нэр төрлийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт өмнөх оны мөн үеэс өссөн байна.

ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД, жил бүрийн 7 сарын байдлаар

	Хэмжих нэгж	2014	2015	2016	Зөрүү	$\frac{2016}{2015}$ %
Нийгмийн статистикийн үзүүлэлтүүд						
Төрсөн хүүхэд	хүн	760	823	759	- 1	99.9
Нялхасын эндэгдэл	хүн	17	13	18	1	105.9
Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд	хүн	747	797	934	137	117.2
Халдварт өвчнөөр өвчлөгчид	хүн	318	474	1 000	526	211.0
Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг	тоо	198	200	194	- 6	97.0
Хэрэгт холбогсод	хүн	201	202	190	- 12	94.1
Макро эдийн засгийн статистикийн үзүүлэлт						
Хэрэглээний үнийн индексийн өөрчлөлт, оны эцэстэй харьцуулснаар, хувиар	хувь	107.5	103.8	101.5	-2.3	97.8
Иргэдийн хадгаламж	сая.төг	31 793.4	33 128.6	42 767.8	9 639	129.1
Зээлийн өрийн үлдэгдэл	сая.төг	86 298.1	97 609.4	94 122.8	-3 487	96.4
Орон нутгийн төсвийн орлого	сая.төг	30 621.2	29 213.4	29 321.2	108	100.4
Орон нутгийн төсвийн зарлага	сая.төг	31 004.4	27 687.7	29 084.9	1 397	105.0
Тариалсан талбай: - Төмс	га	75.3	72.1	61.9	-10.2	85.9
- Хүнсний ногоо	га	32.2	29.5	30.0	0.5	101.7
- Үр тариа	га	2 434.0	9 296.0	9 807.0	511.0	105.5
- Тэжээлийн ургамал		227.0	1 702.0	2 020.0	318.0	118.7
- Техникийн ургамал		3 050.0	3 510.0	5 654.0	2144.0	161.1
7. Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүн	сая.төг	16 389.9	15 832.3	14 825.2	-1 007	93.6
- Борлуулсан бүтээгдэхүүн	сая.төг	64 222.7	88 478.1	83 715.5	-4 763	94.6

I.2 ХӨДӨЛМӨР

I.2.1 БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙ ИРГЭДИЙН ТОО, СУМААР

Сум	2014		2015		2016	2016.VII % 2015.VII
	VII	XII	VII	XII	VII	
Асгат	19	33	6	3	18	3.0*
Баяндэлгэр	40	46	26	8	35	134.6
Дарьганга	14	9	8	10	25	3.1*
Мөнххаан	15	16	4	4	14	3.5*
Наран	17	14	8	5	10	125.0
Онгон	50	39	13	12	26	200.0
Сүхбаатар	25	33	17	10	30	176.5
Түвшинширээ	33	32	31	27	23	74.2
Түмэнцогт	44	26	12	10	27	225.0
Уулбаян	15	12	8	1	8	100.0
Халзан	16	9	3	5	16	5.3*
Эрдэнэцагаан	34	66	17	14	52	3.1*
Баруун-Урт	425	410	644	323	650	100.9
Дүн	747	745	797	432	934	117.2

I.2.2 БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙ ИРГЭДИЙН ТОО, СУМААР, БОЛОВСРОЛ, НАСНЫ БҮЛГЭЭР

Сум	Бүгд	эмэгтэй	Боловсролын түвшингээр							Насны бүлгээр					
			Дээд	Тусгай мэргэж- лийн дунд	Техник болон мэргэжлийн анхан шатны	Бүрэн дунд	Суурь	Бага	Боловсролгүй	15-24	25-34	35-44	45-54	55-59	60+
Асгат	18	11	1	-	5	12	-	-	-	9	7	-	2	-	-
Баяндэлгэр	35	17	2	1	5	19	4	3	1	6	12	8	3	4	2
Дарьганга	25	10	2	-	9	8	6	-	-	11	6	6	2	-	-
Мөнххаан	14	5	2	-	1	10	1	-	-	4	7	2	1	-	-
Наран	10	6	1	2	3	3	1	-	-	3	1	4	2	-	-
Онгон	26	11	5	1	4	15	1	-	-	9	10	5	2	-	-
Сүхбаатар	30	16	3	2	3	17	3	2	-	8	8	5	6	3	-
Түвшинширээ	23	11	2	2	4	10	4	1	-	9	4	7	1	2	-
Түмэнцогт	8	7	3	1	4	17	2	-	-	8	5	10	4	-	-
Уулбаян	16	8	1	-	3	4	-	-	-	5	2	1	-	-	-
Халзан	52	30	2	-	2	11	1	-	-	5	5	2	4	-	-
Эрдэнэцагаан	27	12	7	-	11	31	2	1	-	13	22	12	2	1	2
Баруун-Урт	650	277	118	8	47	378	73	18	8	149	294	127	69	9	2
Дүн	934	421	149	17	101	535	98	25	9	239	383	189	98	19	6

I.2.3 ШИНЭЭР БҮРТГҮҮЛСЭН АЖИЛГҮЙ ИРГЭДИЙН ТОО, сумаар

Сум	2014		2015		2016	$\frac{2016.I-VII}{2015.I-VII} \%$
	I-VII	I-XII	I-VII	I-XII	I-VII	
Асгат	29	89	16	40	42	2.6*
Баяндэлгэр	33	173	47	99	85	180.9
Дарьганга	23	42	13	38	68	5.2*
Мөнххаан	36	57	11	59	31	2.8*
Наран	20	37	32	57	36	112.5
Онгон	48	95	15	73	66	4.4*
Сүхбаатар	67	134	17	59	95	5.6*
Түвшинширээ	44	100	35	85	60	171.4
Түмэнцогт	50	89	18	38	58	3.2*
Уулбаян	30	74	19	31	26	136.8
Халзан	28	74	6	47	35	5.8*
Эрдэнэцагаан	59	233	60	212	189	3.2*
Баруун-Урт	554	1 218	1 153	1 759	1 699	147.4
Дүн	1 021	2 415	1 442	2 597	2 490	172.7

I.2.4 БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙ ИРГЭДЭЭС АЖИЛД ОРСОН ХҮНИЙ ТОО, сумаар

Сум	2014		2015		2016	$\frac{2016.I-VII}{2015.I-VII} \%$
	I-VII	I-XII	I-VII	I-XII	I-VII	
Асгат	22	46	9	19	-	-
Баяндэлгэр	21	88	30	56	22	73.3
Дарьганга	19	25	1	17	5	5.0*
Мөнххаан	20	20	4	36	4	100.0
Наран	8	9	24	26	15	62.5
Онгон	14	17	3	22	2	66.7
Сүхбаатар	61	95	3	26	28	9.3*
Түвшинширээ	8	34	16	38	3	18.8
Түмэнцогт	19	29	8	13	8	100.0
Уулбаян	27	53	2	12	2	100.0
Халзан	21	53	4	30	3	75.0
Эрдэнэцагаан	18	95	19	126	39	205.3
Баруун-Урт	312	478	228	436	224	98.2
Дүн	570	1 042	351	857	355	101.1

I.2.5 ШИНЭ АЖЛЫН БАЙРАНД АЖИЛЛАЖ БАЙГАА ХҮНИЙ ТОО, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар

Сум	Шинэ ажлын байранд орсон хүний тоо		Эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангилалаар									
	2015 I-VII	2016 I-VII	ХАА, ан агнуур, ойн аж ахуй, загас агнуур	Уул уурхай олборлолт	Боловсруулах үйлдвэр	Барилга	Бөөний болон жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засварлах үйлчилгээ	Мэдээлэл, холбоо	Боловсрол	Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	Бусад	
Асгат	6	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Баяндэлгэр	17	17	8	-	5	-	1	2	-	-	1	-
Дарьганга	-	16	7	-	-	-	6	-	3	-	-	-
Мөнххаан	-	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Наран	8	14	10	-	-	-	1	-	-	3	-	-
Онгон	-	10	8	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Сүхбаатар	4	16	10	-	6	-	-	-	-	-	-	-
Түвшинширээ	-	8	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Түмэнцогт	5	17	5	-	2	-	5	-	-	-	3	2
Уулбаян	-	9	7	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Халзан	4	9	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Эрдэнэцагаан	22	28	7	-	-	-	1	-	-	12	-	8
Баруун-Урт	117	216	23	26	11	25	18	14	11	-	83	5
Дүн	183	368	110	26	24	25	32	16	15	15	87	18

I.3 ЭРҮҮЛ МЭНД**I.3.1 ЭРҮҮЛ МЭНД**

	Хэмжих нэгж	2015.I-VII	2016.I-VII	Өсөлт	
				тоо	%
1. Нийт үзлэг	мян.хүн	148.7	148.7	-	100.0
2. Ор хоног	мян.хүн	60.5	61.9	1.4	102.3
3. Урьдчилан сэргийлэх үзлэг	мян.хүн	46.7	53.5	6.8	114.6
4. Эмчлүүлсэн хүний тоо	мян.хүн	7.4	7.8	0.4	105.4
5. Түргэн тусламжын дуудлага	мян.хүн	9.5	10.4	0.9	109.5
Үүнээс: алсын дуудлага	мян.хүн	2.7	3.0	0.3	111.1
6. Осол гэмтлийн дуудлага	хүн	333	670	337	201.2
7. Нийт нас баралт	хүн	182	211	29	115.9
8. Амаржсан эх	хүн	822	751	- 71	91.4
Үүнээс: амьд төрсөн хүүхэд	хүн	823	759	- 64	92.2
9. 1 хүртэл насандаа эндсэн хүүхэд	хүн	13	18	5	138.5
10. 1-5 хүртлэх насны эндсэн хүүхэд	хүн	3	3	-	100.0

I.3.2 ТӨРӨЛТ, ХҮҮХДИЙН ЭНДЭГДЭЛ, сумаар

Сум	Амаржсан эх	Амьд төрсөн хүүхэд	1 хүртэл насандаа эндсэн хүүхэд	1-5 хүртэл насны эндсэн хүүхэд
Асгат	-	-	-	-
Баяндэлгэр	2	2	-	2
Дарьганга	4	4	2	-
Мөнххаан	10	10	2	-
Наран	2	2	-	-
Онгон	2	2	4	-
Сүхбаатар	1	1	-	-
Түвшинширээ	1	1	-	-
Түмэнцогт	-	-	-	-
Уулбаян	3	2	2	-
Халзан	-	-	-	-
Эрдэнэцагаан	10	10	2	-
Баруун-Урт	716	725	6	1
Дүн	751	759	18	3

I.3.3 ХАЛДВАРТ ӨВЧНИЙ ГАРАЛТ, сумаар

Халдварт өвчин	Хэмжих нэгж	2015.I-VII	2016.I-VII	Өсөлт	
				тоо	хувь
Вируст гепатит	хүн	12	6	-6	50.0
Улаан бурхан	хүн	84	430	346	5.1*
Цусан суулга	хүн	6	20	14	3.3*
Бруцеллёз	хүн	5	1	-4	20.0
Салхинцэцэг	хүн	87	211	124	242.5
Сүрьеэ	хүн	52	45	-7	86.5
Тэмбүү	хүн	84	100	16	119.0
Заг	хүн	71	37	-34	52.1
Трихоминиаз	хүн	51	58	7	113.7
Бусад	хүн	22	92	70	4.2*
Бүгд	хүн	474	1 000	526	211.0

I.3.4 ХАЛДВАРТ ӨВЧНӨӨР ӨВЧЛӨГЧДИЙН ТОО, сумаар

Сум	Халдварт өвчнөөр өвчлөгчид бүгд			Вируст гепатит	Цусан суулга	Улаан бурхан	Салхинцэцэг	Сүрьеэ	Тэмбүү	Заг	Трихоминиаз
	2015.I-VII	2016.I-VII	1000 хүн тутамд								
Асгат	12	8	4.7	-	-	-	1	4	1	-	2
Баяндэлгэр	58	15	3.1	-	-	3	-	4	2	2	4
Дарьганга	3	7	2.3	-	-	2	2	1	1	-	1
Мөнххаан	29	114	25.2	-	-	104	-	5	2	2	1
Наран	8	3	1.9	-	-	2	-	-	-	-	1
Онгон	28	15	4.0	-	1	8	-	-	3	-	3
Сүхбаатар	17	20	6.3	-	1	5	-	2	5	4	3
Түвшинширээ	13	64	19.7	-	1	61	-	2	-	-	-
Түмэнцогт	6	6	2.5	-	-	2	-	1	2	-	1
Уулбаян	18	31	10.9	1	-	13	-	2	11	-	4
Халзан	5	21	13.1	1	1	1	5.0	4	7	1	1
Эрдэнэцагаан	24	48	7.4	-	-	22	-	2	17	3	4
Баруун-Урт	244	648	33.0	4	16	207	203	18	49	25	33
Дүн	465	1 000	17.0	6	20	430	211	45	100	37	58

I.4 ГЭМТ ХЭРЭГ**I.4.1 БҮРТГЭГДСЭН ХЭРГИЙН ТОО, төрлөөр**

Хэргийн төрөл	2014.I-VII	2015.I-VII	2016.I-VII
Бүртгэгдсэн хэрэг-бүгд	198	200	194
Хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	57	64	74
Хүүхэд гэр бүл, нийгмийн ёс суртахууны эсрэг гэмт хэрэг	2	6	6
Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	93	86	76
Бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах	63	64	63
Үүнээс: Хувийн өмчийг хулгайлах	36	42	50
Малын хулгай	25	21	11
Бусдын эд хөрөнгийг дээрэмдэх	7	4	1
Бусдын эд хөрөнгийг залилан мэхлэх	18	11	4
Аж ахуйн эсрэг гэмт хэрэг	1	-	1
Нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	23	21	10
Хүн амын эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	-	1	2
Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	16	15	16
Бусад гэмт хэрэг	6	7	9
Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол			
Гэмтэж осолдсон хүн	88	94	103
Нас барсан хүн	16	26	37
Нийт хохирол /сая.төгрөг/	258	693.3	382.8
Нөхөн төлүүлсэн хохирол /хувь/	84.1	86.4	67.1

I.4.2 БҮРТГЭГДСЭН ХЭРГИЙН ТОО, сумаар

Сум	2014.I-VII	2015.I-VII	2016.I-VII
Асгат	7	7	1
Баяндэлгэр	3	6	6
Дарьганга	6	8	5
Мөнххаан	15	13	18
Наран	5	5	4
Онгон	5	5	4
Сүхбаатар	7	17	6
Түвшинширээ	-	3	4
Түмэнцогт	4	5	11
Уулбаян	8	1	7
Халзан	2	6	2
Эрдэнэцагаан	28	20	33
Баруун-Урт	108	104	93
Дүн	198	200	194

I.4.3 СЭЖИГТЭН, ЯЛЛАГДАГЧИЙН ТОО

Сэжигтэн, яллагдагчийн тоо	2014.I-VII	2015.I-VII	2016.I-VII
Бүгд	201	202	190
Үйлдэхдээ:			
-Бүлэглэсэн	61	41	16
-Согтуу байсан	67	47	60
Урьд ял шийтгэгдсэн	3	1	3
Эрүүлжигдсэн	1 310	352	302
Үүнээс: Баривчлуулсан хүн	140	98	35

I.4.4 СЭЖИГТЭН, ЯЛЛАГДАГЧИЙН ТОО, СУМААР

Сум	2014.I-VII	2015.I-VII	2016.I-VII
Асгат	6	6	-
Баяндэлгэр	3	6	5
Дарьганга	5	9	3
Мөнххаан	12	16	18
Наран	4	4	5
Онгон	6	4	3
Сүхбаатар	3	14	9
Түвшинширээ	-	2	2
Түмэнцогт	1	5	10
Уулбаян	9	1	6
Халзан	-	4	2
Эрдэнэцагаан	28	17	31
Баруун-Урт	124	114	96
Дүн	201	202	190

II.1 МӨНГӨ, БАНК**II.1.1 ЗЭЭЛ, ХАДГАЛАМЖИЙН ҮЛДЭГДЭЛ, банкуудаар, сарын эцэст, сая.төг**

Банк	Зээлийн өрийн үлдэгдэл			Хадгаламжийн үлдэгдэл		
	2015.XII	2015.VII	2016.VII	2015.XII	2015.VII	2016.VII
ХААН	59 166.5	62 075.6	55 785.4	15 571.8	15 845.7	23 503.8
ХАС	4 923.1	4 613.8	4 389.2	3 828.8	3 979.8	4 527.8
Голомт	4 539.9	4 491.9	4 122.6	1 190.0	1 112.9	1 547.4
Төрийн банк	24 131.3	25 449.0	29 058.5	11 877.0	12 097.0	13 038.6
Капитал банк	1 080.8	979.1	767.1	206.7	93.2	150.2
Дүн	93 841.6	97 609.4	94 122.8	32 674.3	33 128.6	42 767.8

II.1.2 ЗЭЭЛ, ХАДГАЛАМЖИЙН ҮЛДЭГДЭЛ, тооцооны төвүүдээр, сая.төг

Сум	Зээлийн өрийн үлдэгдэл			Хадгаламжийн үлдэгдэл		
	2015.XII	2015.VII	2016.VII	2015.XII	2015.VII	2016.VII
Асгат	1 635.8	1 587.9	1 447.4	1 197.2	1 163.0	1 380.4
Баяндэлгэр	4 353.9	4 463.0	4 549.4	2 351.1	2 772.1	2 659.6
Дарьганга	2 282.0	2 247.1	2 272.8	2 087.4	2 202.8	2 275.4
Мөнххаан	4 753.8	4 725.5	4 733.6	1 656.4	1 701.5	2 014.6
Наран	1 786.0	1 881.6	1 725.9	1 211.5	1 150.7	1 247.4
Онгон	4 945.9	5 109.5	4 643.4	2 174.9	2 271.0	2 295.9
Сүхбаатар	3 806.3	3 940.1	3 432.5	1 233.2	1 112.1	1 473.3
Түвшинширээ	3 124.8	3 106.5	3 858.6	846.7	881.8	1 000.6
Түмэнцогт	2 106.9	2 432.8	2 317.0	1 368.7	1 325.6	1 470.4
Уулбаян	3 721.3	3 994.0	3 507.1	1 016.8	975.4	929.0
Халзан	1 518.2	1 584.7	1 505.1	857.8	807.7	828.5
Эрдэнэцагаан	8 139.2	8 216.4	8 064.8	1 755.0	1 791.3	1 842.0
Баруун-Урт	7 868.5	8 233.4	7 577.0	3 022.6	2 876.8	3 665.0
Бичигт	257.2	316.5	238.9	179.1	168.0	185.0
Төмөртэй	1 701.8	1 557.9	1 675.0	216.8	183.9	254.9
Салбар	41 840.0	44 212.5	42 574.3	11 499.1	11 744.9	19 245.8
Дүн	93 841.6	97 609.4	94 122.8	32 674.3	33 128.6	42 767.8

II.2 ТӨРИЙН САНХҮҮ**II.2.1 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, сая.төг**

	2015.I-VII	2016.I-VII			2016.I-VII 2015.I-VII %
		төл	гүйц	%	
А. Урсгал орлого	5 441.6	5 506.3	4 914.4	89.3	90.3
1. Татварын орлого	3 920.8	3 667.1	3 579.6	97.6	91.3
1.1 Орлогын албан татвар	2 454.9	2 002.9	2 250.9	112.4	91.7
1.2 Өмчийн татвар	193.4	468.9	308.4	65.8	159.5
1.3 Дотоодын бараа үйлчилгээний татвар	276.8	337.0	279.2	82.8	100.9
1.4 Бусад	995.7	858.3	741.1	86.3	74.4
2. Татварын бус орлого	1 520.8	1 839.2	1 334.8	72.6	87.8
3. Хөрөнгө борлуулсны орлого	33.6	178.5	62.5	35.0	186.0
Б. Тусламжийн орлого	23 738.2	24 129.6	24 344.3	100.9	102.6
Нийт орлого ба тусламжийн дүн	29 213.4	29 814.4	29 321.2	98.3	100.4

II.2.2 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, сая.төг

	2015.I-VII	2016.I-VII			2016.I-VII 2015.I-VII
		төл	гүйц	%	
1. Урсгал зардал	27 687.7	31 409.4	28 628.6	91.1	103.4
1.1 Цалин хөлс ба нэмэгдэл урамшил	11 865.2	12 659.5	12 199.8	96.4	102.8
1.2 Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	1 279.9	1 394.1	1 333.8	95.7	104.2
1.3 Байр ашиглалттай холбоотой зардал	2 383.0	3 034.1	2 909.5	95.9	122.1
1.4 Хангамжийн бараа материал	398.6	576.8	485.6	84.2	121.8
1.5 Нормативт зардал	1 055.9	1 155.0	1 109.0	96.0	105.0
1.6 Эд хогшил, урсгал засварын зардал	179.3	402.6	243.0	60.4	135.5
1.7 Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээ	572.5	1 590.2	1 165.8	73.3	203.6
1.8 Томилолт зочны зардал	94.6	108.9	81.7	75.0	86.4
1.9 Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3 567.1	963.9	722.2	74.9	20.2
1.10 Нийгмийн хамгаалал	2 987.3	2 680.8	2 371.9	88.5	79.4
1.11 Урсгал шилжүүлэг	296.3	605.7	568.6	93.9	191.9
1.12 Татаас	-	50.0	50.0	100.0	-
1.13 Хөрөнгийн зардал	3 008.0	6 187.8	5 387.7	87.1	179.1
1.14 Эргэн төлөгдөх төлбөрийг хассан цэвэр зээл	-	777.1	456.3	58.7	-
Нийт зарлага ба цэвэр зээлийн дүн	27 687.7	32 186.5	29 084.9	91.1	105.0

II.2.3 АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, сумаар, оны үнээр, сая.төг

Сум	Орлого				ХАОАТ		АТБӨЯХ-ийн татвар		Газрын төлбөр	
	2015.I-VII	2016.I-VII			төл	гүйц	төл	гүйц	төл	гүйц
		төл	гүйц	%						
Асгат	55.4	43.4	47.4	113.6	33.2	37.3	6.0	5.9	0.3	-
Баяндэлгэр	134.9	120.6	119.7	98.0	94.9	99.4	19.6	16.4	0.2	0.4
Дарьганга	78.5	64.0	81.4	141.4	46.7	56.8	12.0	14.0	0.3	0.3
Мөнххаан	100.3	97.1	100.7	127.7	64.7	71.0	19.0	12.9	1.2	0.0
Наран	62.1	47.9	60.9	132.7	36.2	47.6	8.5	8.0	0.5	0.3
Онгон	205.6	190.2	220.7	121.1	161.1	187.8	14.0	18.9	0.5	0.8
Сүхбаатар	94.9	82.0	82.2	101.2	55.5	60.3	10.5	9.3	12.5	10.2
Түвшинширээ	81.9	69.4	72.9	109.2	51.8	54.3	14.0	12.5	0.5	0.3
Түмэнцогт	957.9	64.5	125.9	137.3	48.1	96.8	10.0	8.9	4.0	4.7
Уулбаян	127.4	87.6	77.2	90.5	62.3	61.9	7.0	8.1	7.5	2.3
Халзан	59.1	48.5	52.7	116.8	40.0	42.3	5.5	6.1	0.3	0.1
Эрдэнэцагаан	337.6	309.3	312.6	115.0	236.5	226.7	27.0	16.1	6.0	2.1
Баруун-Урт	2 104.5	1 603.0	1 962.5	137.2	1 465.3	1 386.2	-	135.2	-	10.4
Сумын дүн	4 400.1	2 827.5	3 316.8	117.3	2 396.3	2 428.4	153.1	272.3	33.8	31.9
Аймгийн дүн	29 213.4	29 814.4	29 321.2	98.3	2 396.3	2 428.4	211.0	159.8	70.0	18.7

Тайлбар: Аймгийн Татварын хэлтсийн мэдээгээр

II.2.4 АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, сумаар, оны үнээр, сая.төг

Сум	Зарлага				Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил		Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал		Хангамж бараа материалын зардал	
	2015.I-VII	2016.I-VII			төл	гүйц	төл	гүйц	төл	гүйц
		төл	гүйц	%						
Асгат	582.8	770.6	655.9	85.2	479.6	455.4	37.7	34.9	21.2	16.5
Баяндэлгэр	1 256.3	1 472.8	1 431.3	94.6	890.6	850.9	204.2	203.0	34.6	32.9
Дарьганга	832.6	1 162.8	964.3	87.8	591.3	568.2	170.0	160.7	37.6	35.4
Мөнххаан	1 069.6	1 399.0	1 257.5	92.6	820.5	801.0	97.1	94.9	29.2	24.2
Наран	582.7	844.7	720.7	81.5	470.0	450.1	48.5	36.4	26.7	21.3
Онгон	801.3	1 219.0	1 062.1	75.9	614.1	572.7	138.7	121.3	21.6	16.6
Сүхбаатар	837.6	1 426.5	1 160.5	71.3	610.6	606.8	135.0	132.9	27.4	22.2
Түвшинширээ	883.5	1 002.4	949.6	91.2	627.4	606.2	67.4	64.3	21.7	19.5
Түмэнцогт	876.7	1 171.2	946.5	68.6	606.8	578.7	130.8	127.4	23.6	17.7
Уулбаян	738.2	961.0	887.1	87.7	582.7	570.3	62.1	58.6	25.2	20.7
Халзан	649.7	857.4	798.0	80.0	483.5	460.7	80.3	78.1	15.5	15.3
Эрдэнэцагаан	1 439.8	1 756.5	1 485.9	83.5	1 090.8	1 036.8	89.1	72.3	44.5	39.0
Баруун-Урт	5 633.1	6 618.1	6 396.3	95.3	3 382.8	3 279.5	1 241.4	1 202.8	82.2	68.6
Сумын дүн	16 183.9	20 662.0	18 715.7	90.6	11 250.7	10 837.3	2 502.3	2 387.6	411.0	349.9
Аймгийн дүн	27 687.7	32 186.5	29 084.9	90.4	12 659.5	12 199.8	3 034.1	2 909.5	576.8	485.6

II.3 ҮНЭ

II.3.1 ХЭРЭГЛЭЭНИЙ БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС

Барааны бүлгээр	<u>2016.VII</u> 2015.VII	<u>2016.VII</u> 2015.XII	<u>2016.VII</u> 2016.VI
ЕРӨНХИЙ ИНДЕКС	102.1	101.5	99.4
ХҮНСНИЙ БАРАА, СОГТУУРУУЛАХ БУС УНДАА	96.5	104.0	97.3
Хүнсний бараа	96.1	104.3	97.0
Талх, гурил, будаа	101.2	98.9	98.6
Мах, махан бүтээгдэхүүн	86.7	126.5	93.6
Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн, өндөг	97.4	80.3	99.5
Төрөл бүрийн өөх, тос	100.2	100.0	100.1
Жимс, жимсгэнэ	104.7	103.0	98.5
Төмс, хүнсний ногоо	88.0	112.1	90.0
Саахар, жимсний чанамал, чихэр, шоколад	103.7	106.4	106.6
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн	100.9	98.4	99.9
Согтууруулах бус ундаа	100.9	101.5	100.0
СОГТУУРУУЛАХ УНДАА, ТАМХИ, МАНСУУРУУЛАХ БОДИС	98.7	100.2	100.4
Согтууруулах ундаа	100.5	100.5	100.9
Тамхи	97.5	100.0	100.0
ХУВЦАС, БӨС БАРАА, ГУТАЛ	105.3	101.6	100.0
Хувцас, бөс бараа	105.9	102.0	99.9
Хөвөн бөс, бараа	100.6	100.0	100.0
Бүх төрлийн хувцас	106.3	102.1	99.9
Жижиг эдлэл, хэрэгсэл	100.0	100.0	100.0
Гутал	103.6	100.6	100.0
ОРОН СУУЦ, УС, ЦАХИЛГААН, ХИЙН БОЛОН БУСАД ТҮЛШ	112.3	99.0	100.0
Орон сууцны бодит түрээс	113.3	100.0	100.0
Орон сууцны засвар, үйлчилгээ	97.2	97.0	100.0
Усан хангамж, бусад үйлчилгээ	100.0	100.0	100.0
Цахилгаан, хийн болон бусад түлш	124.8	100.0	100.0
ГЭР АХУЙН ТАВИЛГА, ГЭР АХУЙН БАРАА	101.6	101.8	100.2
Тавилга, хэрэгсэл, хивс, дэвсгэр	101.8	101.8	100.7
Оёмол, нэхмэл эдлэл	102.0	104.0	99.0
Цахилгаан бараа	100.7	101.3	100.0
Шилэн эдлэл, сав суулга	104.0	103.1	101.6
Багаж хэрэгсэл	112.3	107.2	100.0
Цэвэрлэгээний болон бусад жижиг бараа	98.7	99.2	100.2
ЭМ, ТАРИА, ЭМНЭЛЭГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	98.5	100.0	100.0
Эм, тариа, эмнэлэгийн хэрэгсэл	97.7	100.0	100.0
Амбулаторийн үйлчилгээ	100.0	100.0	100.0
Эмнэлэгт хэвтэж эмчлүүлэх үйлчилгээ	100.0	100.0	100.0
ТЭЭВЭР	95.1	100.1	100.0
Тээврийн хэрэгслийн худалдан авалт	100.3	100.3	100.0
Хувийн тээврийн хэрэгслийн засвар, үйлчилгээ	93.9	100.0	100.0
Тээврийн үйлчилгээ	83.4	100.0	100.0
ХОЛБООНЫ ХЭРЭГСЭЛ, ШУУДАНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	95.4	95.4	100.0
АМРАЛТ, ЧӨЛӨӨТ ЦАГ, СОЁЛЫН БАРАА ҮЙЛЧИЛГЭЭ	120.9	109.6	100.0
Дуу, дүрс, гэрэл зураг, бусад тоног төхөөрөмж	100.7	100.5	100.0
Чөлөөт цаг, соёлын үйлчилгээ	177.1	127.6	100.0
Ном, сонин бичгийн хэрэгсэл	100.0	101.2	100.0
БОЛОВСРОЛЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	132.5	100.0	100.0
ЗОЧИД БУУДАЛ, НИЙТИЙН ХООЛ, ДОТУУР БАЙРНЫ ҮЙЛЧИЛГЭЭ	101.2	101.4	101.4
Нийтийн хоолны үйлчилгээ	102.2	102.6	102.6
Зочид буудал, дотуур байрны үйлчилгээ	100.0	100.0	100.0
БУСАД БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭ	102.5	102.5	100.0
Хувь хүнд хандсан үйлчилгээ	102.9	102.8	100.0
Хувь хүний эд зүйл, хэрэглэл	99.8	100.9	100.0
Санхүүгийн үйлчилгээ	100.0	100.0	100.0

II.3.2 ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ, хүнсний гол нэр төрлийн барааны үнэ, сараар

Нэр төрөл	2014.VII	2015.VII	2016.VII	$\frac{2016.VII}{2015.VII}$ %
1-р зэргийн гурил, кг	1 196	1 180	1 250	105.9
Хонины мах, кг	6 900	6 800	6 000	88.2
Үхрийн мах, кг	7 800	7 500	7 167	95.6
Ямааны ястай мах, кг	6 060	5 800	5 500	94.8
Элсэн чихэр, кг	1 600	1 630	1 778	109.1
Цагаан будаа, кг	2 020	2 230	2 055	92.2
Шингэн сүү, л	940	1 000	933	93.3
Цагаан ноолуур, кг	50 000	40 000	35 000	87.5
Бор ноолуур, кг	50 000	40 000	35 000	87.5
Бензин, А-80, 1 литр	1 660	1 660	1 580	95.2
Бензин, А-92, 1 литр	1 920	1 920	1 690	88.0
Дизел түлш, литр	1 950	1 950	1 820	93.3

II.3.3 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ЗАРИМ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ

Нэр төрөл	2014.VII	2015.VII	2016.VII	$\frac{2016.VII}{2015.VII}$ %
Тэмээний эр ноос	3 000	2 500	1 500	60.0
Тэмээний эм ноос	3 000	2 500	1 500	60.0
Хонины ноос	150	200	300	150.0
Адууны дэл	3 000	7 500	4 000	53.3
Адууны сүүл	6 500	7 500	7 000	93.3
Адууны шир	22 500	30 000	15 000	50.0
Үхрийн шир 1.8-2.3 метрийн хэмжээтэй	20 000	30 000	12 500	41.7
Үхрийн шир 2.3 метрээс дээш хэмжээтэй	30 000	45 000	20 000	44.4
Хонины ноосгүй нэхий	6 000	2 500	-	-
Ямааны ноолуургүй арьс	3 000	2 000	-	-
Сонгино	1 050	1 100	1 150	104.5
Сармис	4 000	3 500	5 500	157.1
Өргөст хэмх	3 250	3 250	2 000	61.5
Улаан лооль	3 750	3 750	-	-
Тарвас	2 500	1 750	1 800	102.9
Өндөг	375	325	300	92.3

II.4 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ**II.4.1 ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ, сумаар, га-р**

Сум	Төмс			Хүнсний ногоо		
	2015.I-VII	2016.I-VII	%	2015.I-VII	2016.I-VII	%
Асгат	3.0	3.7	123.7	0.7	1.1	157.1
Баяндэлгэр	1.0	0.8	80.0	-	0.9	-
Дарьганга	4.2	3.2	76.2	1.3	1.2	92.3
Мөнххаан	6.0	5.0	83.3	2.0	2.5	125.0
Наран	2.0	2.0	100.0	1.0	1.0	100.0
Онгон	3.0	3.0	100.0	0.5	0.3	60.0
Сүхбаатар	3.0	3.0	100.0	1.0	1.0	100.0
Түвшинширээ	1.1	1.2	109.1	0.8	0.3	37.5
Түмэнцогт	3.3	2.0	60.6	0.8	2.7	3.3*
Уулбаян	0.3	3.9	12.9*	0.1	0.8	8.0*
Халзан	6.0	0.5	8.3	3.0	1.0	33.3
Эрдэнэцагаан	6.0	7.0	116.7	4.4	3.3	75.0
Баруун-Урт	33.2	26.6	80.1	13.9	14.0	100.7
Бүгд	72.1	61.9	85.8	29.5	30.0	101.9

Сум	Үр тариа		Тэжээлийн ургамал		Техникийн ургамал	
	2015.I-VII	2016.I-VII	2015.I-VII	2016.I-VII	2015.I-VII	2016.I-VII
Асгат	3.0	2.0	2.0	-	-	-
Баяндэлгэр	-	-	-	-	-	-
Дарьганга	-	-	-	-	-	-
Мөнххаан	1 550.0	1 000.0	-	20.0	180.0	-
Наран	-	-	-	-	-	-
Онгон	-	-	-	-	-	-
Сүхбаатар	3 793.0	4 568.0	50.0	-	30.0	600.0
Түвшинширээ	-	-	-	-	-	-
Түмэнцогт	2 250.0	3 037.0	1 650.0	-	3 300.0	2 254.0
Уулбаян	-	-	-	-	-	-
Халзан	-	-	-	-	-	-
Эрдэнэцагаан	1 700.0	1 200.0	-	2 000.0	-	2 800.0
Баруун-Урт	-	-	-	-	-	-
Бүгд	9 296.0	9 807.0	1 702.0	2 020.0	3 510.0	5 654.0

II.5 АЖ ҮЙЛДВЭР**II.5.1 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр, сая.төг**

Аж үйлдвэрийн салбар	2015.I-VII	2016.I-VII	Дүнд эзлэх хувь	
			2015.I-VII	2016.I-VII
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	11 678.1	10 590.0	73.8	71.4
Нүүрс	570.9	290.3	3.6	2.0
Цайрын баяжмал	11 098.3	10 285.9	70.1	69.4
Хайрга	8.9	13.8	0.1	0.1
Боловсруулах аж үйлдвэр	313.1	357.2	2.0	2.4
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэлт	184.8	202.7	102.6	1.4
Дээрхи ангид ороогүй бусад үйлдвэрлэл	128.3	154.4	0.8	1.0
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэлт, усан хангамж	3 841.1	3 878.0	24.3	26.2
Цахилгаан, дулаан, уур үйлдвэрлэл	3 660.9	3 693.7	23.1	24.9
Ус хуримтлуулах, ариутгах, усан хангамжийн үйл ажиллагаа	180.2	184.3	1.1	1.2
Дүн	15 832.3	14 825.2	100.0	100.0

II.5.2 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН БОРЛУУЛСАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН, оны үнээр, сая.төг

Аж үйлдвэрийн салбар	2015.I-VII	2016.I-VII	Дүнд эзлэх хувь	
			2015.I-VII	2016.I-VII
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	81 965.5	77 200.5	92.6	92.2
Нүүрс	2 241.1	1 775.4	2.5	2.1
Цайрын баяжмал	79 665.3	75 333.6	90.0	90.0
Хайрга	59.1	91.5	0.1	0.1
Боловсруулах аж үйлдвэр	1 443.8	1 083.6	1.6	1.3
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэлт	650.8	741.8	0.7	0.9
Дээрхи ангид ороогүй бусад үйлдвэрлэл	793.0	341.9	0.9	0.4
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэлт, усан хангамж	5 068.8	5 431.3	5.7	6.5
Цахилгаан, дулаан, уур үйлдвэрлэл	4 612.0	4 963.8	5.2	5.9
Ус хуримтлуулах, ариутгах, усан хангамжийн үйл ажиллагаа	456.8	467.6	0.5	0.6
Дүн	88 478.1	83 715.5	100.0	100.0

II.5.3 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, оны үнээр, сая. төг

Гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүн	2015.VII	2016.VII	2015.I-VII	2016.I-VII	2016.I-VII % 2015.I-VII
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр					
Хүрэн нүүрс	-	132.7	2 241.1	1 778.2	79.3
Цайрын баяжмал	5 154.1	5 914.4	32 588.3	32 126.2	98.6
Хайрга, шороо	21.8	26.7	59.1	91.5	154.9
Цахилгаан дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж					
Дулааны эрчим хүч	-	3.4	2 865.6	2 851.7	99.5
Түгээсэн цэвэр ус	39.8	31.4	346.7	354.5	102.3
Цахилгаан	192.0	241.7	1 746.4	1 799.4	103.0
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа, ус үйлдвэрлэл					
Аарц	-	-	1.0	1.3	-
Бялуу	3.2	4.0	24.5	36.1	147.1
Зайрмаг	11.9	-	35.0	-	-
Нарийн боов	11.2	21.3	99.6	107.8	108.2
Талх	55.6	66.8	374.6	482.5	128.8
Тараг	1.6	-	6.0	-	-
Хиамны зүйл	1.5	0.8	7.2	3.1	42.5
Хийжүүлсэн цэвэр ус, рашаан	6.3	6.2	31.7	36.5	115.1
Хэвийн боов	-	-	64.4	50.2	78.0
Хэрчсэн гурил	0.3	3.8	3.0	9.2	3.0*
Цөцгий	-	-	0.4	-	-
Хувцас үйлдвэрлэл					
Ажлын хувцас	-	-	2.3	0.5	20.4
Гар хийцийн оёмол эдлэл /Хөөрөгний дайлин г.м/	-	0.0	0.0	-	-
Гэрийн бүрээс	-	0.0	0.0	0.4	-
Дээлнээс бусад монгол хувцас	2.9	0.4	10.2	7.8	76.7
Монгол гутал	-	-	5.7	2.5	43.5
Монгол дээл, тэрлэг	26.6	5.4	124.6	63.5	51.0
Оёмол пальто	-	-	0.1	0.3	-
Оёмол хүрэм	0.2	-	1.7	1.0	59.9
Өмд	-	-	-	0.2	-
Туурга	0.6	1.2	13.7	2.8	20.5
Хүүхдийн өлгий	-	-	-	0.0	-
Модон эдлэл					
Гал тогооны өрөөний модон тавилга	-	-	7.4	3.2	43.4
Гэрийн бусад модон тавилга	-	0.9	2.3	5.4	235.5
Модон сандал	0.2	0	0.7	0.7	110.3
Төрөл бүрийн модон эдлэл	3.1	2.1	4.0	7.1	178.9
Төмөр эдлэл үйлдвэрлэл					
Гал зуух, хоолны төмөр эдлэл	2.4	1.4	10.3	6.6	64.2
Гэр ахуйн төмөр эдлэл	-	0.0	2.0	0.4	21.2
Ширмэн болон төмөр зуух, яндан	0.6	0.6	2.1	4.1	199.0
Барилгын бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл					
Бетон зуурмаг	-	68.6	-	144.6	-
Замын хавтан, хашлага	-	13.0	7.0	29.0	4.1*
Таваарын бетон	-	1.4	3.6	6.4	176.4
Улаан тоосго	0.0	3.2	56.8	12.8	22.5
Хүрмэн блок	100.1	-	272.7	-	-
Бусад үйлдвэрлэл					
Ариун цэврийн цаас	-	-	0.6	1.8	3.1*
Сувагжуулалт	7.5	13.7	110.1	113.1	102.7
Эсгий	4	-	4	-	-

II.5.4 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН ГОЛ НЭР ТӨРЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, төрлөөр

Гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүн	Хэмжих нэгж	2015.VII	2016.VII	2015.I-VII	2016.I-VII	2016.I-VII % 2015.I-VII
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр						
Хүрэн нүүрс	мян.тн	-	6.4	68.4	81.2	118.7
Цайрын баяжмал	мян.тн	8.4	7.4	53.8	50.0	92.9
Хайрга, шороо	мян.м3	0.7	0.9	2.0	3.1	155.0
Цахилгаан дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж						
Дулааны эрчим хүч	мян.Гкал	-	0.5	51.7	65.7	127.1
Түгээсэн цэвэр ус	мян.м3	13.6	14.2	119.0	121.4	102.0
Цахилгаан	сая.квт	1.7	1.7	15.1	11.4	75.5
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа, ус үйлдвэрлэл						
Аарц	тн	-	0.0	0.4	0.4	100.0
Бялуу	тн	0.3	0.3	2.1	3.0	142.9
Зайрмаг	мян.ш	30.2	13.1	88.1	29.5	33.5
Нарийн боов	тн	3.8	4.9	28.1	27.5	97.9
Талх	тн	41.8	46.5	286.3	346.4	121.0
Тараг	мян.л	0.7	0.2	2.7	0.5	18.5
Хиамны зүйл	тн	0.2	0.1	1.1	0.5	45.5
Хийжүүлсэн цэвэр ус, рашаан	мян.л	34.7	34.4	173.6	199.9	115.1
Хэвийн боов	тн	-	0.1	16.8	13.8	82.1
Хэрчсэн гурил	тн	0.1	1.3	1.3	3.2	246.2
Цөцгий	тн	-	-	0.1	-	-
Хувцас үйлдвэрлэл						
Ажлын хувцас	ш	-	-	45	7	15.6
Гар хийцийн оёмол эдлэл /Хөөрөгний дайлин г.м/	мян.төг	-	-	16	-	-
Гэрийн бүрээс	ш	-	-	-	5	-
Дээлнээс бусад монгол хувцас	ш	80	12	322	172	53.4
Монгол гутал	хос	-	-	136	59	43.4
Монгол дээл, тэрлэг	ш	403	88	2 202	1 000	45.4
Оёмол пальто	ш	-	-	1	3	3.0*
Оёмол хүрэм	ш	4	1	34	16	47.1
Өмд	-	-	-	-	4	-
Туурга	ш	2	4	52	9	17.3
Хүүхдийн өлгий	ш	-	-	-	1	-
Модон эдлэл						
Гал тогооны өрөөний модон тавилга	ш	-	1	6	5.0	83.3
Гэрийн бусад модон тавилга	-	-	2	13	19	146.2
Модон сандал	ш	36	-	76	45	59.2
Төрөл бүрийн модон эдлэл	мян.төг	3 060.0	2 060.0	3 990.0	7 140.0	178.9
Төмөр эдлэл үйлдвэрлэл						
Гал зуух, хоолны төмөр эдлэл	мян.төг	2 353.0	1 369.0	10 327.0	6 632.5	64.2
Гэр ахуйн төмөр эдлэл	ш	-	-	136	16	11.8
Ширмэн болон төмөр зуух, яндан	ш	3	4	12	24	200.0
Барилгын бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл						
Бетон зуурмаг	м3	-	473.0	-	973.0	-
Замын хавтан, хашлага	м2	-	869.7	451.6	1 935.9	4.3*
Таваарын бетон	м3	-	12.0	16.6	33.1	199.4
Улаан тоосго	мян.ш	-	3.5	184.5	11.2	6.1
Хүрмэн блок	мян.ш	80.8	302.8	209.3	302.8	144.7
Бусад үйлдвэрлэл						
Ариун цэврийн цаас	мян.ш	-	-	1.0	5.3	5.3*
Сувагжуулалт	мян.ш	6.2	8.9	68.9	69.2	100.4